

Internationalisering

Introduktion och begrepp
eller hur tänker en nationalekonom
Industrins förnyelse, 2019-06-13

Innehåll

Bytesbalansen

Ett företag är inget land

Utrikeshandel och dess bestämning

Dagens värld

Varning! Resonemanget
kan nyanseras, men det
förändrar inte poängerna

Internationalisering, industriell ekonomi, regional ekonomi och utvecklingsekonomi

- **Tillämpad mikroteori.**
- **Öppen ekonomi**
- **Delvis gemensamma frågor.**
 - Resursallokering
 - Branschstruktur
 - Produktivitet

Betalningsbalansen

En del av nationalräkenskaperna

<https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Betalningsbalansen-ger-en-bild-av-svensk-ekonomi/>

- Bytesbalans
 - Handel med tjänster
 - Handel med varor
- Kapitalbalans
 - Immateriella tillgångar
 - Gåvor och bidrag
- Finansiella balansen
 - Direktinvesteringar
 - Portföljinvesteringar
 - Finansiella derivat
 - Övriga investeringar
 - Valutareserv

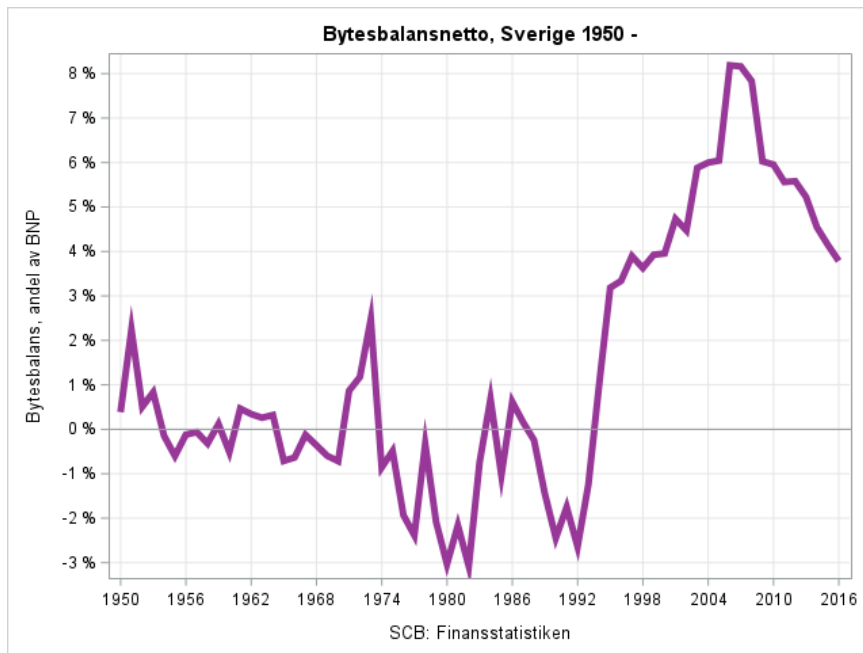
- Restposten är på 75,8 Mkr vilket skall jämföras med exporten som uppgår till 1 500 Mkr.
- Bytesbalansen motsvarar sparandeöverskottet.

Netto per post i betalningsbalansen

Betalningsbalansen 2018

Sveriges bytesbalans 1950 - 2016

”That it is logically true need not be argued before a mathematician; that it is not trivial is attested by the thousands of important and intelligent men who have never been able to grasp the doctrine for themselves or to believe it after it was explained to them.”

Paul Samuelson om teorin om komparativa fördelar. (Samuelson, 1969)

Skilj på företag och land

A Country Is Not a Company

- Olika sätt att tänka
- Öppna och slutna system och komplexitet

Paul Krugman

Harvard Business Review,

THE JANUARY–FEBRUARY 1996 ISSUE

<https://hbr.org/1996/01/a-country-is-not-a-company>

Slutna system, vi är alla beroende av varandra

- **Två olika sätt att tänka och förstå världen.**
- **Samhället mer komplext än företag.**
 - **Walmart har 2 miljoner anställda**
 - **Sverige har 5 miljoner sysselsatta**
- **När alla påverkar alla blir resultatet annorlunda**

Utrikeshandel

Förklaringar till handelsmönstret

- Förutsättningar, teknik, transaktionskostnader, stordriftsfördelar och smak.
- Ricardos komparativa fördelar
 - Relativpriserna styr handel
- Heckscher-Ohlin
 - Förutsättningar => Produktionsspecialisering
 - Antagit bort många, transporter, olika teknik m.m.
 - Kvar arbete och kapital
 - Faktorprisutjämning
- Krugman - Stordriftsfördelar

Handel och välstånd

- **Välståndet bestäms av produktiviteten.**
- **Handel kan leda till specialisering vilket ökar produktiviteten**
- **Alla vinner inte på handel**

Export leder inte till fler jobb

- Antalet jobb bestäms av den ekonomiska politiken
- Sveriges export är USA:s import
 - Fler svenskar arbetar i exportsektorn, färre i andra sektorer
 - Färre amerikaner arbetar i importsektorn. Fler i andra sektorer
- Ett företag som säljer mer kan alltid hitta arbetskraft.
- Ett land som säljer mer måste minska produktionen av något annat (Undantag Arthur Lewis duala ekonomi).
- Produktionen i exportsektorn ökar.

Gäller detta för regioner?

En region är en del av en valutaunion, fast växelkurs

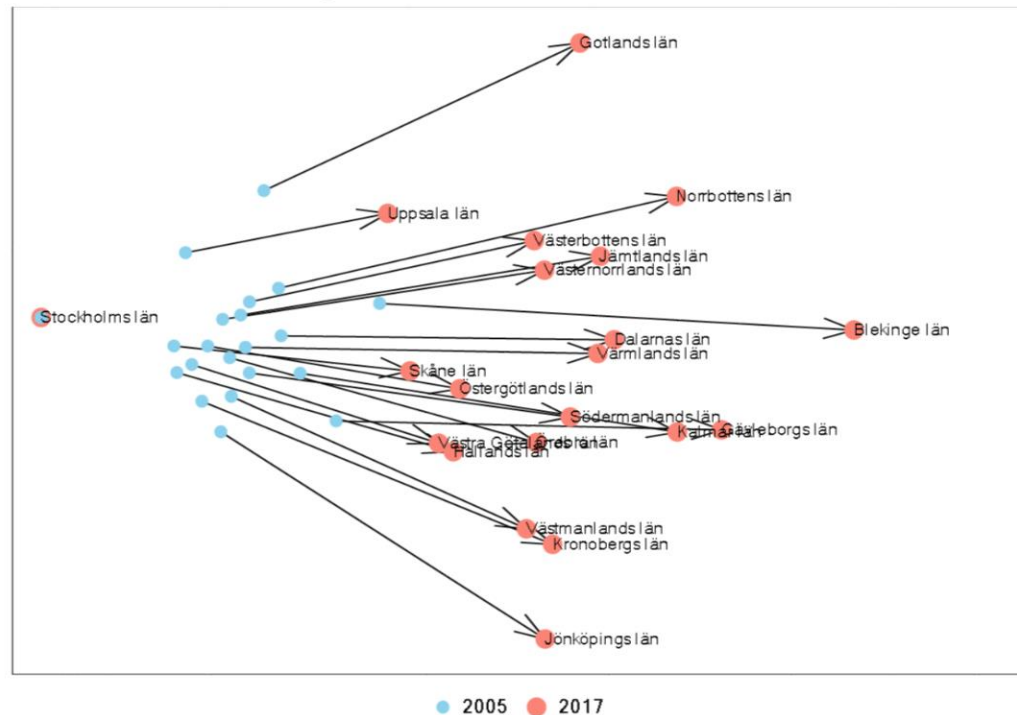
Mindre och mer öppna

Mer arbetskraftsrörlighet

Ändå, skillnader i förutsättningar

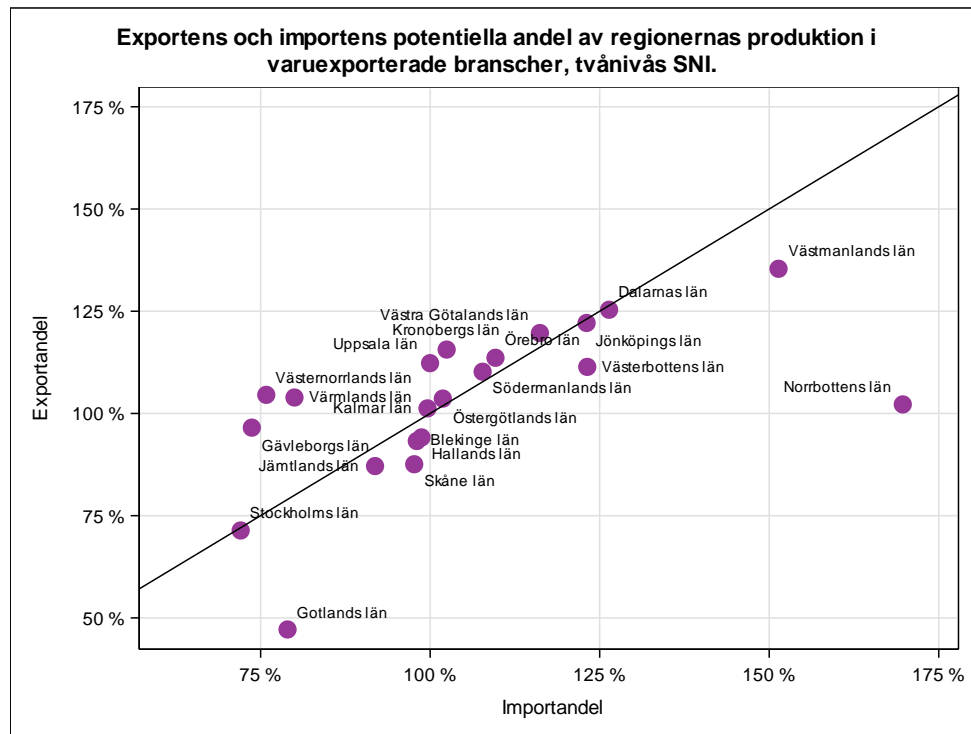
Skillnad i länens yrkesstruktur.

Avståndet mellan länens yrkestruktur, 2005 och 2017. Kort avstånd, mer lika struktur

Regionernas exponering för utrikeshandel

- Beräknat regionernas potentiella export och import som andel av produktionsvärdet i sektorer som exporterar varor.
- Företagens ekonomi, verksamheter på SNI 2-nivå.
- Utrikeshandel på SPIN 2 nivå.
- Belgien, 85 procent av företagen exporterar direkt eller indirekt.
- I princip alla företag känner internationell konkurrens.

Konkurrenskraft

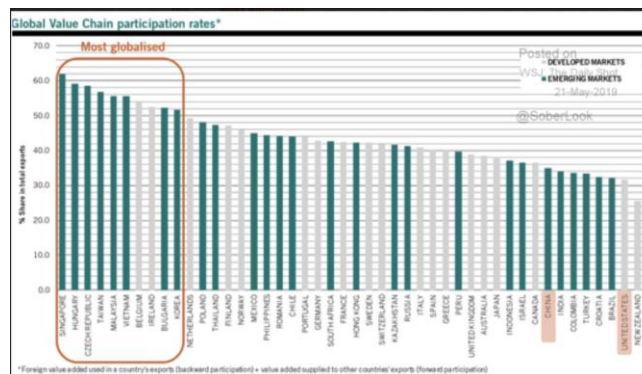
- **Företag kan gå i konkurs**
- **Kan ett samhälle upphöra att existera?**
 - DDR
- **Konkurrenskraftig i allt?**
- **Menar vi produktivitet?**
- **Vilken fråga skall vi ställa?**

Dagens värld

Global värld

- Landsgränser får mindre betydelse för ekonomin
- Fortfarande är arbetskraften trögriklig.
 - 2015 var totalmigrationen under två procent
 - Delar av handelsteorin fungerar
- Det krävs dock ett annat synsätt
 - Individens färdigheter
 - Aktiviteter istället för branscher
 - Värdkedjor istället för export och import
- GVIK – Globala värdekedjeinkomster
 - Förädlingsvärdet genererat i Sverige av världens slutliga efterfrågan på industriprodukter - oavsett om industriprodukten exporteras från slutproduktionslandet eller blir inhemsk slutkonsumtion där.
- Utrikeshandelsstudier blir mer regionala studier i metod

	2015	Andelar
Befolkning	9 851 017	
Invandring	134 240	1,4%
Utvandring	55 830	0,6%
Total migration	190 070	1,9%
Nettomigration	78 410	0,8%

Glöm inte

**Det är importen som är rolig.
Exporten är bara hårt arbete.**